

N É P R A J Z I M U Z E O L Ó G I A

VI. ötéves terve

Tudományos kutató és feldolgozó munka

Kiemelt kutatási témák:

1. A paraszti életmód történeti szakaszainak vizsgálata a gazdasági struktúra tükrében,
2. Etnikai csoportok vizsgálata
3. Népi építészet
4. Népi kismesterségek
5. A somogyi folklór hagyományok gyűjtése, feldolgozása

Tudományos kutató munka az egyes témákon belül

- 1.1. Temetkezési szokások kutatása, temetők felmérése
/Témafelelős- Együd Árpád, Szapu Magdolna/
- 1.2. A népi higiénia szellemi és tárgyi anyagának gyűjtése
/Témafelelős- N. Kapcár Rozália/
- 1.3. Népi gyógyászat
/Témafelelős- Szapu Magdolna/
- 1.4. A mezőgazdaság eszközkészletének változásai a gazdasági struktúra átalakulásával összefüggésben
/Témafelelős- Dr. Király István/
- 1.5. A falvak és mezővárosok társadalmi strukturájának átalakulása a gazdasági és politikai viszonyok függvényében.
/Témafelelős- Molnár Ágnes/
- 1.6. A paraszti árutermelés, kereskedelem és fogyasztás
/Témafelelős- Kapitány Orsolya/
- 1.7. Cselédélet kutatása
/Témafelelős- Együd Árpád/

- 2.1. A megye etnikai csoportjainak feltárása
/Témafelelős- N. Kapcár Rozália/
- 2.2. Az etnikai csoportok jellegzetes tárgyi és szellemi értékeinek

gyűjtése, feltérképezése az összehasonlítás tükrében
/témafelelős- N. Kapcár Rozália/

2.3. Néprajz, nyelvi határok Somogy megyében
/témafelelős- Dr. Király Lajos/

3.1. Az egyes tályegységek jellegzetes népi építészeti emlékei
különös tekintettel a Szentmihályi Szabadtéri Néprajzi Gyűjteménybe
áttelepítésre kerülő egységekre,

/témafelelős- Sási János/

3.2. Szőlőhegyi építmények/présházak, pincék/vizsgálata építészeti
és berendezési szempontok alapján

/témafelelős- Sási János /

3.3. Kutak, víznyerési módok, eszközök

/téma felelős N. Kapcár Rozália/

4.1. A megyében még élő, ill. a közeljövőben megszűnő népi kismesterségek
feltérképezése, tárgygyűjtése

/témafelelős- Kap itány Orsolya/

5.1. A megyében végzett folklór gyűjtések felmérése, értékelése, a
fehér foltok behatárolása

/témafelelős- Együd Árpád/

5.2. Népzene és népi hangszerek gyűjtése

/témafelelős-Együd Árpád/

5.3. Hitvilág és eszközanyag

/témafelelős-Szapu Magdolna/

5.4. Népszokások szellemi és tárgyi anyagának gyűjtése

/témafelelős- Együd Árpád/

5.5./Népmese gyűjtése és feldolgozása

/témafelelős- Szapu Magdolna/

5.6. Gyermekekjátékok, sportszerű játékok somogyban,

/témafelelős-Együd Árpád/

Tudományos feldolgozó munka

1.1.1. Somogyi temetők néprajza és régészeti vonatkozásai

- Együd Árpád

leadási határidő: 1985. dec.

1.2.1. Népi higiénia Marcali és környékén

-N. Kapcár Rozália-

leadási határidő: 1984. dec.

1.6.1. Árutermelés és kereskedelem Csurgó környékén

-Witt Lászlóné

leadási határidő: 1984. jún.

1.7.1. Szántód-pusztai csejédek szellemi hagyatéka

- Együd Árpád

leadási határidő: 1982. dec.

3.3.1. Viznyerési módok és eszközök

-N. Kapcár Rozália

leadási határidő: 1985. okt.

4.2.1. - Népi kismesterségek Csurgón és környékén

-Witt Lászlóné

leadási határidő: 1983. dec.

5.1.1. A folklór-kutatás története Somogyban

-Mészáros Balázs

leadási határidő: 1983. dec.

5.2.1. Kaposváron megverték a rézdobot/loo somogyi népdal/

-Együd Árpád

leadási határidő: 1981. jún.

5.3.1. Bucsusok istóriások nyomában

-Együd Árpád

leadási határidő: 1982. jan.

5.5.1. "Mesemondás virrasztáson"

-Szapu Magdolna

leadási határidő: 1985. dec.

5.6.1. Somogyi gyerekjátékok és sportszerű játékok

-Együd Árpád

leadási határidő: 1983. dec.

Tudományos fokozatok

Szapu Magdolna doktori disszertációját "Felvidéki Népmesék" címmel írja meg. Határidő: 1985. dec.

II. Regionális feladatok

1.1.1. Szennai Szabadtéri Néptánci Gyűjtemény

A gyűjtemény létrehozását két ütemben kívánjuk megvalósítani. Az első a már felállított lakóházak/Rinyakovácsi, Kisbajom, Csököly, Nagykorpád telkeit kell gazdasági építményekkel kiegészíteni, hogy teljes értékű

értékű prtáká váljanak.

A szőlőhegyi rész építését is megkezdjük, de a munkálatok áthúzódnak a következő ötéves ciklusra is.

Az első három prsház felállítását és berendezését tervezzük elkészíteni a VI. ötéves tervünk végére.

Ha az anyagi keret lehetővé teszi a II. ütembe tervezett munkákat is megkezdjük.

Ez az újabb telkek területének alapcsövezési és feltöltési munkáit jelentenék.

1.2. Helyszínen megőrzött és berendezett népi építészeti emlékek

A karádi tájház kivitelezési munkálatai 1981. nyarára elkészülnek. Berendezése és átadása 1981. nov-ben történik meg.

III. Pénzügyi, dologi feltételek

A néprajzi vonalon dolgozó, gyűjtő és feldolgozó munkában részt vevő személyeket fényképezőgéppel és magnóval kell ellátni munkájuk tökéletesebb ellátása érdekében.

A H:M:M. közművelődési munkájához egy darab diavetítőt igényel.

Raktározási gondunk a batéi kastély átadása óta megoldottnak látszik. A raktárak átköltöztetése/Katinca utcai/1981-ben megkezdődött.

A munkák 1982-ben folytatódnak /Várda, Bajcsy u. 32./ A teljes átköltöztetést csak úgy tudjuk zökkenőmentesen lebonyolítani, ha ehhez megfelelő számú ember áll rendelkezésünkre, és ha a kezelési munkákat a restaurátor részleg folyamatosan végzi.

A raktárakba szükséges polc és szekrény igényünkei a költöztetés során felmérjük és igényeljük.

A VI. ötéves tervben kitűzött feladatok indokoltá teszik, hogy a tárgvasárlás összegét a lehetőségekhez mérten emeljük.

Személyi feltételek

	Főállású dolgozók száma		Pénzösszeg
	R.R.M.	Vidék	
1981.	3	3	70 000,-Ft
1982.	4	3	80 000,-Ft
1983.	4	3	80 000,-Ft
1984.	5	3	90 000,-Ft
1985.	5	3	90 000,-Ft

Továbbképzés

Néprajzi muzeológia vonalán dolgozók minden évben részt vesznek az országos néprajzi konferencián.

Kapitány Orsolya 1981. szept. a Szombathelyi Tanárképző Főiskolán kiegészítő képzésen vesz részt.

M U N K A T E R V

az 1986. esztendőre

II. NÉPRAJZ/1. Gyűjteményfejlesztés és tudományos feldolgozás

A szakágban -- az elmúlt esztendők tapasztalatai illetve gyakorlata nyomán -- mind a gyűjteményfejlesztési, mind a tudományos feldolgozó munka lehetőségei kérdéssé váltak. Nemcsak a tematikus, kutatásokhoz kapcsolódó és rendszeres, hanem immár az esetleges gyűjteménygyarapítás is lehetetlen; ehhez a múzeumnak jelenleg erőforrása nincs, jóllehet -- tekintetbe véve az 1984. óta általunk is folyamatosan hivatkozott gyűjteményi értékű darabok árfolyamemelkedését, a megyénkben dolgozó néprajzos szakemberek számának ugrásszerű emelkedését s az idő előrehaladtával mindjobban szorító szakmai-gyűjtési kötelezettségeket -- évente legalább 300 ezer forintra van szüksége osztályunknak ahhoz, hogy fenti módon végzett tematikus gyűjtőtevékenységet lehessen tervezni és folytatni, legalább is a tárgyi gyűjteményekben.

Egyéb adatgyűjtéshez -- amely nélkül intenzív fejlődés el sem képzelhető a korábbi források nagymértékű ellenőrizetlensége és megbízhatatlansága okán --, helyszíni terepmunkához évek óta semmilyen technikai felszerelésünk nincs. Enélkül pedig korszerű, a belső tartalékokat hasznosító intenzív tudományos kutatómunka el sem képzelhető, egyszerűen megvalósíthatatlan.

Ugyanúgy, -- s részben ugyanezért -- lehetetlen az Együd hagyatékban bármilyen rendszerezési munkát végeznünk; még a meglévő hanganyagok meghallgatását sem tudjuk -- az anyag károsodása nélkül -- megvalósítani, nemhogy a rendezést-rendszerezést. Sőt -- tekintetbe véve a fokozódó külső szakmai nyomást -- egyre inkább kérdéses, hogy ilyen körülmények között egyáltalán Somogyban tudjuk-e tartani e hagyatékot, vagy egyáltalán célszerű-e ez?

Valamennyi munkatársaink által megkezdett kutatási témában helyszíni ellenőrző és kiegészítő illetve hitelesítő adatgyűjtésre van szükség; ezeket jelenlegi állapotunkban elvégezni

nem tudjuk. Így az intenzív fejlesztésnek -- a bibliográfiai munkát leszámítva --, a megye néprajzi kutatásának továbbra semmilyen reális, középtávu esélye nincs.

Ugyancsak évtizedek óta megoldatlan a raktározás gondja. Az e célra kapott épületek csak nagy költségráfordítással /fűtés bevezetése, tetőcsere, egyéb épületfelújítási munkák, villanszerelés, stb./ alakítható olyan raktárépületekké, amelyekben 4-5 esztendő alatt nem szenved a gyűjtemény maradandó károsodást. A tárgyi gyűjtemények elhelyezésére szolgáló épületek között egynek sincs megoldva a biztonsága!

Továbbra is sürgető gond, hogy a szennai falumuzeumban -- a CB készüléken kívül -- semmilyen biztonsági berendezés nincs.

- Az osztály személyi bázisa az előző esztendőhöz képest nem változott, lényegileg nem is szükséges változtatni rajta. Sási János, a Restaurátor és Technikai Osztály vezetője továbbra is részfeladatokat vállal osztályunk évi munkájából.
- Barcsón továbbra is szükséges egy gyűjteménykezelő-adminisztrátor felvétele. A muzeumvezető-néprajzkutató egymaga nem képes ekkátni mindezen teendőket a szaporodó adminisztráció mellett.
- A Néprajzi Osztály tárgyévi eszközellátására illetve technikai felszerelésére jelenleg tervezhető összeg nem áll rendelkezésre. Ennek ellenére szükség van -- amennyiben beindul -- a stúdió munkatársai számára egy ETZ 250 Lux. típusu motorkerékpárra,
- A Néprajzi Osztály ezévi tárgyi gyűjteménygyarapítására jelenleg ugyancsak nem áll rendelkezésre semmilyen tervezhető költségkeret.

/a. Gyűjteménygyarapítás

- Jóllehet, a múlt évben tervbe vett tematikus gyűjteménygyarapítások egy része -- égető szüksége, hiánya miatt -- folyamatosan aktuális. figyelembe véve fentieket mégsem tervezhető. Így a tárgyévre tematikus gyűjteménygyarapítást nem tervezünk.
- A Szennai Szabadtéri Néprajzi Muzumépítményeinek további bővítése, a -- több éve, részben több mint egy évtizede -- ott lévő

épületek felépítése kerül sorra, a költségkeret függvényében. Mivel a terv készítésének idején a rendelkezésre álló pénzeszközök mennyiségét nem ismerjük, tervezni alig lehet e munkát. Javasoljuk a megkezdett somogyszobi lakóház, valamint a Szalacska hegyi présház felépítését.

hi.: ?

F.: Sási J. + Néprajzi Osztály vezetője /és Molnár Á./

- Barcson a szuloki német nemzetiség komplex igényű tárgyi felgyűjtése sürget.

hi.: folyamatos

f.: Orzsi Zoltán

- Csurgón semmilyen gyűjteménygyarapítást nem tervezünk, mert a jelenlegi gyűjtemény is pusztulásra ítélt, ha sürgősen nem átközznek raktározási körülményei.

Adatgyűjtés

/A technikai felszereltségre vonatkozóak figyelembe vételével/

Molnár Ágnes:

- A somogyszobi lakóház történeti fejlődésének, építési periódusainak tisztázása, tipustörténeti kutatás.

hi.: október 1.

- A somogyi erdőkielés történeti formái /szakirod. és levéltári kutató munka/

hi.: folyamatos

Gáll Éva:

- A somogyi szücsmesterség eszközkészlete, hagyományvilága és szokásai /szakirodalmi, levéltári és raktári kut./

hi.: folyamatos

- Vizmente községeinek levéltári és szakirodalmi kutatása /komplex vizsgálat alapozása/.

hi.: folyamatos

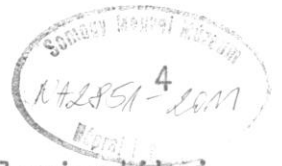
- Vizmente néprajzi csoport komplex etnikai kutatásának megkezdése.

hi.: folyamatos

- Szapu Magda:

- A segesdi nagybucsu emlékanyaga.

hi.: folyamatos

- Somogy m. etnikai csoportjainak történeti-folklorisztikai valamint társadalomnéprajzi vizsgálatát megindítja.
hi.: folyamatos
- Kiegészítő adatgyűjtés a hagyományos faluközösség működése témakörrel kapcsolatban.
hi.: dec. 15.
- Előzetes népmese és szokás adatgyűjtés.
hi.: folyamatos

Winkler Ferenc:

- Folytatja a somogyi uradalmi és paraszti gazdálkodás egymás mellett élésének, kölcsönhatásainak kutatását /főleg szakirodalmi kutatás tervezhető/.
hi.: folyamatos
- A megye népi építkezésének feltérképezése a még álló népi építészeti értékű épületek kutatásával valamint szakirodalmi tájékozással /részben atlasz- előmunkálat is/.
hi.: folyamatos
- a megye etnikai csoportjainak történeti-néprajzi vizsgálatát folytatja.
hi.: folyamatos
- Résztvesz a segesdői nagybucsu komplex néprajzi vizsgálatában.
hi.: folyamatos
- A somogyi néprajzi kutatás tudománytörténeti vizsgálatát folytatja.
hi.: folyamatos

Fotó:

- Égetően sürget a barcsi tárgyi gyűjtemények lefényképezése -- biztonságtechnikai okból -- mivel falusi kulturházak nem használt színháztermében tárolt anyagról van szó.
hi.: október 1.
f.: Orzsi Z. és Sási J.

/b. Gyűjteménykezelés

- Tovább folytatódik a néprajzi fotótár elkülönítése, azonosítása és rendezése, valamint revíziója.
hi.: folyamatos
f.: Gáll É.
- Amennyiben egy statikai vizsgálat pozitív választ ad, befejeződik a batéi kastélyraktár tematikus gyűjteményrendezése.
hi.: dec. 1.
f.: Winkler F.

- Elkészül a Somogyi Néprajzi Hangarchívum szakmai szakrendi nyilvántartásba vételi szabályzata és ennek módszertani utmutatója.
hi.: dec. 10.
f.: Szapu M.

/c. Tudományos feldolgozás

Kiállítási forgatókönyv

- Kaposi Antal /emlékház és -kiállítás/, Boglárlelle.
hi.: március 31.
f.: Winkler F.
- 125 éve született Gönczi Ferenc /időszaki/, SMM, Kaposvár
hi.: jul. 31.
f.: Molnár Á.
- Somogyzobi lakóház berendezési terve
hi.: jun. 30.
f.: Winkler F. és Molnár Á.

Elkészülő kéziratok:

Molnár Ágnes:

- Somogyi népviseletek a 19-20. században.
hi.: október 31.
- Somogyi Néprajzi Repertórium IV.
hi.: dec. 10.

Gáll Éva:

- Somogyi szűrők.
hi.: szeptember 30.
- Somogyi ködmönök.
jun. 30.

Szapu Magda:

- Mindhárom kaposzentjakabi ciganológiai tanulmánya az MTA "Távlati és középtávu tudományos kutatások körében elért eredmények" c. pályázati kiírásána vesz részt./

Winkler F.:

- Kaposvári talpasházak a századfordulón.
hi.: szept. 30.
- A hajdani ártéri gazdálkodás somogyi emléanyagából.
hi.: dec. 30.

IV. Kiállítások

- Gyermekjátékok. /Balatonsztygyörgy, tájház./ időszaki
hi.: ápr. 30.
f.: Molnár A.
- Kaposi Antal /Boglárlelle/, állandó
hi.: május 31.
f.: Winkler F. + NIT /Bp./
- Somogyi népművészet /Marcali/, időszaki
hi.: febr. 28.
f.: Közműv. és Prop. Oszt. és Winkler F.

V. Pályázatok:

- Új megyei vonatkozású vagy új témájú pályázatot az idén nem írunk ki.
- Az országos néprajzi és nyelvjárási pályázatok szaktanácsadását valamint szakmai bírálatát néprajzosaink továbbra is értelem szerint elvégzik.
hi.: aug. 31.
f.: N.O. vez.

Szakkör:

- A megyei múzeum Központi szakköre -- elsősorban a vidéki középiskolai tanárok hozzáállása miatt -- valószínűleg felbomlik. Ujabb -- néprajzi -- szakkör alakítása kérdéses.
- Osztályunk valamennyi tudományos dolgozója aktívan részt vállal az SMK által szervezett különféle szaktanfolyamok tudományos és közművelődési programjainak irányításában és szakmai orientálásában.
hi.: folyamatos

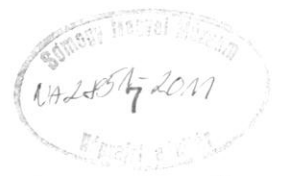
VI. Nemzetközi kapcsolatok:

Szapu Magda:

- tovább tartja kialakított kapcsolatait elsősorban szlovákiai magyar levéltárosokkal és néprajzkutatókkal.
hi.: folyamatos

Winkler F.:

- Igyekszik konkretizálni egy esetleges párizsi illetve stockholmi néprajzi vendégkiállítás körülményeit és idejét.
hi.: folyamatos

- Az NSZK-val felvett tudományos-műszaki kapcsolatot lehetőleg megtartja.
hi.: folyamatos

VII. Továbbképzés:

- Szapu Magda folytatja tavaly megkezdett 2 éves szak szervezeti-munkaügyi tanfolyamát.
hi.: folyamatos

Kaposvár, 1986. január 17.

Winkler Ferenc
néprajzi osztályvezető

1990. ÉVI MUNKATERV

3. NÉPRAJZ

3.1. A szakág helyzete

A szakág tevékenységéhez szükséges személyi feltételek az éves tervidőszakra az alábbiakban változnak:

89. december 31-ével Bergics Lajos munkaszerződését felbontottuk, a 6 órás munkaidőben dolgozó M. Molnár Éva gyűjteménykezelőt 8 órára szerződtettük.

Lehetőségekhez mérten szeretnénk az együd-hagyaték anyagának rendezéséhez külső szakemberek segítségét kérni, akik megbízás alapján végeznék munkájukat (magnószalag átjátszás - Zenetudományi Intézet -, filmek átjátszása videóra).

3.2. Gyűjteménygyarapítás

Anyagi lehetőségünk függvényében tervezzük a tárgyi gyűjteményi anyag gyarapítását. Kutató munkánkkal kapcsolatos archív fotók gyűjtése továbbra is szerepel tervünkben.

A Fazekas Háziipari Szövetkezet gyűjteményi anyagának letétként történő átvétele a folyó évre áthúzódik.

3.3. Gyűjteménykezelés

Kiemelt feladatnak tekintjük a textilgyűjtemény kezelt darabjainak végleges elhelyezését, textilszekrény beszerzését, készíttetését. Baté I.-ben statikai vizsgálat eredményeként a polcok súlyelosztását meg kell oldani, a további rendezés folytatásához.

Az állattartás, földművelés stb. gyűjteményi anyag revízióját folytatjuk és ezzel párhuzamosan végezzük a raktári rend kialakítását. Az állagmegóvás feladatait az erre rászoruló tárgyakon elvégeztetjük. A gyűjteményi anyag mutató és leírókartonjainak revízióját folytatjuk. Az adattár mutatózását befejezzük és megkezdjük a fotótár hasonló szintű feldolgozását.

Almás György

3.4. Tudományos kutatás és feldolgozás

✓ Gáll Éva folytatja az adatgyűjtést Somogygesztiben és Mernyén a falusi iparosok, kereskedők és egyéb népelemek témakörben. "A Vizmente szőlő és borkultúrája c." doktori témájának terepgyűjtését is folytatja.

✓ Szapu Magda folytatja az adatgyűjtést Somogygesztiben és Mernyén a falusi gazdák életmódja című témakörben.

○ A megyére vonatkozó szokás és hiedelemanyag feltárását (szakirodalom, adattár tanulmányozásával) folytatja.

○ Elkészíti a doktori értekezésének kiadásra történő változatát.

○ Winkler Ferenc elkészíti a doktori értekezésének kiadásra rendezett változatát és hozzá kiegészítő illusztrációs anyagot is készít.

○ A Szennai Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény fejlesztésének lehetőségei és irányelvei című tanulmányát előkészíti kiadásra.

○ Adatgyűjtését folytatja Somogygesztiben és Mernyén.

○ Terepbejárást folytat a Megyei NEA előkészítő munkáihoz.

○ Folytatja Balaton környéki regionális kutatását. (Nagyecse-pely, Kötcese)

○ L. Kapitány Orsolya folytatja és befejezi az adattár katalógizálását.

✓ Megkezdí Somogyszob monográfikus gyűjtését (ehhez kapcsolódóan tájékozódás szakirodalomban, adattárban és levéltári anyagokban).

3.5. Szakági közművelődési munka

✓ Az elkészített berendezési terv alapján folyó évben a Somogy-szobi lakóház berendezésre kerül. (Felgyűjtött és a gyűjteményi anyagból kiegészített tárgyakkal.)

✓ Néprajzi állandó kiállítást pénzügyi helyzetünktől függően tervezünk.

✓ Előadások szervezésére, vállalására a felmerülő igények szerint sort kerítünk. Winkler Ferenc folytatja a megyéink hagyományörző szakköreinek szakmai felkészítését, azok munkájának irányításában részt vesz.

3.6. Egyéb szakmai tevékenység

Az elmúlt esztendőben beérkezett honismereti pályázatok értékelését pályázati kiírástól függetlenül értékelik a szakemberek. Pályázati kiírásra csak a támogatók megkeresése, pályadíjakra tett konkrét megállapodások után kerülhet sor.

Gáll Éva a megyei Honismereti Szakbizottság munkájában továbbra is részt vesz. Winkler Ferenc vezetőként részt vesz Országos Diákrádiós és Újságíró Szaktábor irányításában.

3.7. Továbbképzés

L. Kapitány Orsolya folytatja tanulmányait a Kossuth Lajos Tudomány Egyetem Néprajz Szakán. ✓

Simon Andrea folytatja tanulmányait a kaposvári Tánicsics Mihály Gimnázium esti tagozatán. ✓

Gáll Éva német nyelvtanfolyamot végez. ✓

NÉPRAJZI OSZTÁLY PÉNZÜGYI TERVE 1990-re

Technikai felszerelésre	150-200 Ft	
Gyűjteményi anyagrendezéshez	70-150 Ft	} 300 e Ft.
Kutatómunkához	30-50 m.Ft.	
Gyűjteménygyarapításra	50-100 m.Ft	
Egyéb (állóeszköz)stb.	50	
Kiállításra (állandó)	200-500 Ft	

A Néprajzi Osztály 1992. évi munkaterve

I. A szakág helyzete

Az osztályon megüresedett álláshelyek betöltésre várnak
2 fő néprajzos-múzeológus,
1 fő gyűjteménykezelő.

Technikai fejlesztésre vonatkozóan tervezzük:
villanyírógép vagy XT típusú számítógép beszerzését.
A számítógépekhez monitor előtét, illetve 1 db teleobjektív vásárlása Gáll Éva fényképezőgépéhez.
A számítógépek gépasztalának vásárlását is meg kívánjuk oldani.

Egyéb fejlesztési tervünk:
Stúdió szoba légkondicionáló berendezéssel való felszerelése az Együd-hagyaték elhelyezése érdekében.

II. Gyűjteménygyarapítás

Néprajzi gyűjtemény gyarapítását megfelelő anyagi háttér és intenzív terepmunka biztosítása mellett tervezhetjük.
Igényelt körülbelüli összeg: 50.000 Ft.

III. Gyűjteménykezelés

Folytatjuk és befejezzük a Szennai Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény revízióját. (Határidő: 1992. szeptember)
Baté I. raktár földszinti termében elmaradt revíziós munkákat és a rendezést férfi munkaerő bevonásával (gondnokság) elvégezzük. (Határidő: 1992. október vége)

Számítógépes feldolgozás: Néprajz területén alkalmazható programokkal, lehetőségektől függően megismerkedünk.

VI. Tudományos kutatás és feldolgozás

Gáll Éva: Kutató munkája során továbbra is Kaposmente vidékét vizsgálja, különös tekintettel a szőlő és borkultúrára. (Határidő: folyamatos)

L. Kapitány Orsolya: Belső-Somogy vidékét kutatja, Somogy-szob házassági kapcsolatrendszerét vizsgálja. (Határidő: folyamatos, szakdolgozati téma)

A kutató munkához tervezett keretösszeg kb. 30.000 Ft.

Az idôszaki néprajzi kiállításához vezetôt készítünk.
Tervezett összeg: fekete-fehér kivitelben 50.000 Ft,
egy-két színes felvétellel illusztrálva 150.000 Ft.

V. Szakági közmûvelôdés

Idôszaki néprajzi kiállítást rendezünk.
Kunkovács László fotómûvész kiállítása (szeptember, földszinti kamaraterem).
Együd-hagyatékából 1993. augusztusában kamara kiállítást tervezünk készíteni, ehhez az elôkészítô munkákat folyó évben megkezdjük.
Halálának 10 éves évfordulójára kiadvánnyal is tisztelegni szeretnénk, amelyhez alapítvány létrehozását tervezük.
Elôadás

A beérkezô igények szerint elôadásokat vállalunk.

Továbbképzés

Néprajzi továbbképzésen való részvétel.
L. Kapitány Orsolya folytatja a KLTE néprajz szakán a tanulmányait.
Gáll Éva múzeum szervezésében a német tanfolyamokon részt vesz.

Kaposvár, 1991. december 6.

L. Kapitány Orsolya
néprajzi osztályvezetô

3. NÉPRAJZ

3.1. A szakág helyzete

A szakági tevékenység bázisa a megyei múzeum néprajzi osztálya.

A tárgyév elején megszűnik Olsvai Imre mellékfoglalkozású munkaviszonya, egyéb személyi változást az osztályon nem tervezünk.

A néprajzi osztály munkatársainak szakmai tevékenységét egészíti ki a megyei múzeumigazgató, a barcsi, szennai és a csurgói alintézmény vezetőjének, valamint a megyei múzeum restaurátor- és technikai osztályvezetőjének, szakági tevékenysége.

Szakmai felszerelések (néprajzi hangstúdió technikai berendezései) beszerzésére az Országos Közművelődési Alaphoz benyújtott pályázat révén nyert 300 mFt áll rendelkezésre.

Az osztály, illetve a munkatársak elhelyezése és munkakörülményei terén nem tervezünk változást.

3.2. Gyűjteménygyarapítás

A tárgyévben elsősorban a falusi kismesterségek (kalapos, bognár), valamint a hagyományos paraszti életmód 18-20. századi emlékanyagának gyűjtésére, valamint egy komplett drávamenti horvát és egy szuloki német női viselet megszerzésére törekszünk. Fotógyűjteményünket elsősorban archív felvételekkel kívánjuk gyarapítani.

Folytatjuk - a tárgyévben elkészítendő, az Országos Műemléki Felügyelőséggel és más hatóságokkal előzetesen egyeztetendő - külön terv alapján a Szennai Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény továbbfejlesztését.

Gyűjteménygyarapításra saját forrásból 100 mFt biztosított. A szennai fejlesztésre 300 mFt támogatást kapunk.

3.3. Gyűjteménykezelés

A tárgyévben a batéi I. raktárba telepítjük a batéi II. raktárban tárolt néprajzi tárgyakat. Ugyanide szállítjuk a csurgói gyűjtemény közvetlenül veszélyeztetett anyagát is. Batéban befejeződik - a rakár dexion salgó polcozásával párhuzamosan - a néprajzi anyag szakrendi elkülönítése.

A megyei múzeumban befejeződik az átmeneti raktár polcozása, a textilraktár kialakítása.

Barcson megindul a néprajzi raktár polcozása.

Folytatódik a raktárak általános szakrestaurátori szemlézése, véleményezése. A raktárakban légnedvességmérőket helyezünk el, lehetőség szerint törekszünk a gyűjtemények biztonságának fokozására. Folytatódik a népi bútorgyűjtemény teljeskörű állagmegóvása.

A tárgyévben megkezdődik a hangarchívum kialakítása, az Együd-hagyaték feldolgozása.

A leltározást valamennyi gyűjtőhelyen naprakészen tartjuk, a megyei múzeumban folytatjuk a kartonozás és mutatózás terén mutatkozó lemaradás felszámolását. Kaposváron folytatódik a fotótár, Barcson megkezdődik a gyűjtemény teljeskörű revíziója.

3.4. Tudományos kutatás és feldolgozás

Winkler Ferenc

A dél-dunántúli uradalmak 18-20. századi gazdálkodása témakörben összehasonlító kutatásokat folytat.

Folytatja az anyaggyűjtést "A hazai népi építészet emlékei megmentésének elmélete és gyakorlata" című egyetemi doktori disszertációjához.

A falusi és uradalmi szolgálónépek életmódjára vonatkozó folyamatos adatgyűjtést végez Somogygesztiben.

Folytatja a kaposvári Gönczi-hagyaték néprajzi anyagának kutatását.

Szapu Magda

A somogygeszti gazdák életmódja témakörben folyamatos adatgyűjtést végez.

Folytatja Alsósegesd életmódja és szokásvilága adatgyűjtést.

Folytatja művelődéstörténeti kutatásait egy Vág-menti magyar falu társadalomszerkezete és szellemi műveltsége a 19-20. században témakörben.

Gáll Éva

Az iparosok, kereskedők és egyéb elemek életmódja témakörben folyamatos adatgyűjtést végez Somogygesztiben.

A törökkoppányi (női) viselet változásai a 20. században témakörben folyamatos adatgyűjtést végez.

Orzsi Zoltán

A szuloki német népcsoport életmódjára vonatkozó folyamatos adatgyűjtést végez.

A Dráva menti magyar és a Lakócsa környéki horvát népcsoport életmódja témakörben folyamatos adatgyűjtést végez.

Sási János

Nemespátró életmódja témakörben folyamatos adatgyűjtést végez.

Surd paraszti szőlőművelésének történetére vonatkozó folyamatos adatgyűjtést végez.

Dr. Mészáros Balázs

Közreműködik a debreceni KLTE Néprajzi Tanszéke által szervezett Gömör-kutatásban.

3.5. Szakági közművelődési munka

A tárgyévben három állandó néprajzi kiállítás rendezésére kerül sor. Orzsi Zoltán rendezi a lakócsai Horvát Nemzetiségi Tájház kiállítását. A boglárlellel Kaposi-Házban Dr. Mándoki László (JPM) és Dr. Mészáros Balázs, Szántódpusztán Winkler Ferenc és Dr. Mészáros Balázs befejezi az előző évben megkezdett - "Déli-dunántúli Népművészet" c. - kiállítás rendezését.

A megyei múzeum néprajzosai két időszakos kiállítást - egyet a Múzeumi Hónap alkalmából - rendeznek.

Néprajzi előadások, tárlatvezetés, foglalkozások szervezésére, tartására - a kialakult gyakorlat szerint - a felmerülő igények szerint kerül sor.

Ifjúsági néprajzi gyűjtőtábort Barcson (és környékén) szervezünk.

3.6. Egyéb szakmai tevékenység

A megyei múzeum munkatársai végzik az Országos Nyelvjárási és Néprajzi Pályázatok szaktanácsadását és értékelését.

Fokozni kívánjuk a megyében működő honismereti szakkörök és helytörténeti gyűjtemények támogatását. A megyei Népművészeti Egyesület tevékenységéhez szakmai segítséget nyújtunk.

Winkler Ferenc továbbra is részt vesz a Somogyi Honismereti Híradó szerkesztőbizottságában. Az Ethnographia Pannonica nemzetközi együttműködés keretében Székesfehérváron előadást tart.

Gáll Éva a megyei Honismereti Szakbizottság szaktanácsadója.

Sási János továbbra is végzi a szennai falumúzeum épületeinek felmérését, kitűzését, a bontások és

Munkatársaink tagjai a Magyar Néprajzi Társaságnak.